EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 24.8.2020
COM(2020) 470 final

2020/0223 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS

tilapäisen tuen myöntämisestä Bulgarialle neuvoston asetuksen (EU) 2020/672 nojalla työttömyysriskien lieventämiseksi hätätilanteessa covid-19:n leviämisen seurauksena

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Neuvoston asetuksella (EU) 2020/672 (SURE-asetus) vahvistetaan oikeudellinen kehys unionin taloudellisen avun myöntämisestä jäsenvaltioille, joiden taloudessa on tai joiden taloutta vakavasti uhkaa covid-19:n leviämisen aiheuttama vakava häiriö. SURE-välineen tuella rahoitetaan ensisijaisesti työajan lyhentämisjärjestelyjä tai vastaavia, työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien suojelemiseen ja sitä kautta työttömyyden ja tulonmenetysten vähentämiseen tähtääviä toimenpiteitä sekä toissijaisesti joitakin terveyteen liittyviä toimenpiteitä erityisesti työpaikalla.

Bulgaria pyysi 7. elokuuta 2020 SURE-asetuksen mukaista unionin taloudellista apua. Komissio on SURE-asetuksen 6 artiklan 2 kohtaa noudattaen kuullut Bulgarian viranomaisia varmistaakseen, että toteutuneet ja suunnitellut menot, jotka liittyvät suoraan kahteen covid-19-pandemian johdosta toteutettuun palkkatukitoimenpiteeseen, ovat kasvaneet äkillisesti ja voimakkaasti. Näillä kahdella toimenpiteellä myönnetään palkkatukea yrityksille, joiden toiminta tai tulot ovat covid-19:n leviämisen vuoksi supistuneet merkittävästi ja jotka eivät ilman näitä toimenpiteitä pystyisi säilyttämään työpaikkoja. Tukikelpoisille yrityksille myönnettävä kuukausittainen palkkatuki kattaa 60 prosenttia tuesta hyötyvien työntekijöiden kuukausittaisesta bruttopalkasta (työnantajan sosiaaliturvamaksut mukaan luettuina).

Bulgaria on toimittanut komissiolle asiaankuuluvat tiedot.

Toimitetun näytön perusteella komissio ehdottaa neuvostolle, että se hyväksyisi täytäntöönpanopäätöksen SURE-asetuksessa tarkoitetun taloudellisen avun myöntämisestä Bulgarialle edellä mainittujen toimenpiteiden tukemiseksi.

• Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa

Ehdotus on kaikilta osin neuvoston asetuksen (EU) 2020/672 mukainen ja tehty sen nojalla.

Ehdotuksen lisäksi unionilla on toinen säädös, jonka nojalla jäsenvaltioille annetaan tukea hätätilanteissa: Euroopan unionin solidaarisuusrahaston perustamisesta 11 päivänä marraskuuta 2002 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 2012/2002. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/461, jolla edellä mainittua säädöstä muutetaan sen soveltamisalan laajentamiseksi kattamaan vakavat kansanterveysuhat sekä rahoituskelpoisten toimien määrittämiseksi, annettiin 30. maaliskuuta.

• Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa

Ehdotus on osa toimenpiteitä, joita on otettu käyttöön meneillään olevan covid-19-pandemian johdosta. Yksi niistä on koronaviruksen vaikutusten lieventämistä koskeva investointialoite. Sillä täydennetään muita työllisyyttä tukevia välineitä, kuten Euroopan sosiaalirahastoa, Euroopan strategisten investointien rahastoa (ESIR) ja InvestEU-ohjelmaa. Ehdotuksessa käytetään lainanantoa ja -ottoa jäsenvaltioiden tukemiseen covid-19:n leviämisen johdosta. Se on lisätoimenpide, jolla rahoitetaan työajan lyhentämisjärjestelyjä ja vastaavia toimenpiteitä työpaikkojen suojelemiseksi ja siten työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien suojaamiseksi työttömyysriskiltä.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Välineen oikeusperusta on neuvoston asetus (EU) 2020/672.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Ehdotus on annettu jäsenvaltion esittämän pyynnön johdosta, ja se ilmentää eurooppalaista solidaarisuutta, koska sillä myönnetään covid-19:n leviämisestä kärsivälle jäsenvaltiolle unionin taloudellista apua tilapäisten lainojen muodossa. Tällaisella taloudellisella avulla jäsenvaltiota autetaan rahoittamaan työajan lyhentämisjärjestelyjen ja vastaavien toimenpiteiden vuoksi lisääntyneitä julkisia menoja tilapäisesti, jotta se voi suojella työpaikkoja ja suojata siten työntekijöitä ja itsenäisiä ammatinharjoittajia työttömyysriskiltä ja tulonmenetyksiltä.

Tällainen tuki auttaa tilanteesta kärsivää väestöä, ja se auttaa myös lieventämään covid-19-kriisin aiheuttamia välittömiä yhteiskunnallisia ja taloudellisia vaikutuksia.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen. Siinä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen välineelle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Ehdotus on pitänyt valmistella kiireellisesti, jotta neuvosto voi hyväksyä sen ajoissa. Tämän vuoksi sidosryhmiä ei ole voitu kuulla.

- **Vaikutustenarviointi**

Ehdotuksen kiireellisyyden vuoksi vaikutustenarviointia ei ole tehty.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Komission olisi voitava ottaa lainaa rahoitusmarkkinoilta varojen edelleen lainaamiseksi jäsenvaltioille, jotka pyytävät taloudellista apua SURE-välineestä.

Jäsenvaltioiden takausten lisäksi järjestelyyn sisältyy muita suojatoimia sen rahoitusvakauden varmistamiseksi. Niitä ovat

- tiukka ja varovainen varainhoito;
- lainasalkun kokoaminen siten, että rajoitetaan keskittymisriskiä, vuotuista riskiä ja liiallista altistumista yksittäisten jäsenvaltioiden riskeille ja varmistetaan, että apua eniten tarvitseville jäsenvaltioille voidaan myöntää riittävästi varoja; ja
- mahdollisuus velan jälleenrahoitukseen.

2020/0223 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS

tilapäisen tuen myöntämisestä Bulgarialle neuvoston asetuksen (EU) 2020/672 nojalla työttömyysriskien lieventämiseksi hätätilanteessa covid-19:n leviämisen seurauksena

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon eurooppalaisen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäisen tukivälineen (SURE) perustamisesta covid-19:n leviämisen seurauksena 19 päivänä toukokuuta 2020 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2020/672[1] ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Bulgaria pyysi 7 päivänä elokuuta 2020 unionilta taloudellista apua täydentääkseen kansallisia toimiaan, joilla se pyrkii lieventämään covid-19:n leviämisen vaikutuksia ja sen sosioekonomisia seurauksia työntekijöille.

(2) On odotettavissa, että covid-19:n leviäminen ja Bulgarian toteuttamat poikkeukselliset toimenpiteet taudin leviämisen ja sen sosioekonomisten ja terveyteen liittyvien vaikutusten rajoittamiseksi vaikuttavat perinpohjaisella tavalla maan julkiseen talouteen. Komission kevään 2020 talousennusteen mukaan Bulgarian julkistalouden alijäämä on 2,8 prosenttia ja julkisen velan määrä 25,5 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen (BKT) vuoden 2020 lopussa. Komission kesän 2020 väliennusteen mukaan Bulgarian BKT supistuu 7,1 prosenttia vuonna 2020.

(3) Covid-19:n leviämisen vuoksi huomattava osa Bulgarian työvoimasta on joutunut keskeyttämään työssäkäynnin tai työnhaun. Tämä on johtanut siihen, että johdanto-osan 4 ja 5 kappaleessa mainittuihin kahteen palkkatukitoimenpiteeseen liittyvät julkiset menot ovat kasvaneet Bulgariassa äkillisesti ja voimakkaasti.

(4) Bulgarian 7 päivänä elokuuta 2020 esittämässä pyynnössä mainitulla 30 päivänä maaliskuuta 2020 annetulla ministerineuvoston asetuksella nro 55[2] otettiin käyttöön toimenpide palkkatuen myöntämiseksi yrityksille, jotka covid-19:n leviämisen vuoksi ovat vapaaehtoisesti tai lainsäädännön nojalla vähentäneet toimintaansa tai lopettaneet sen. Työntekijöiden työpaikat on säilytettävä toimenpiteeseen osallistumisen ajan ja yhtä kauan sen jälkeen. Tukikelpoisille yrityksille myönnettävä kuukausittainen palkkatuki kattaa 60 prosenttia tuesta hyötyvien työntekijöiden kuukausittaisesta bruttopalkasta (työnantajan sosiaaliturvamaksut mukaan luettuina).

[1] EUVL L 159, 20.5.2020, s. 1.

[2] Ministerineuvoston asetus nro 55, annettu 30 päivänä maaliskuuta 2020, sellaisena kuin se on muutettuna 16 päivänä huhtikuuta 2020 annetulla asetuksella nro 71 ja 28 päivänä toukokuuta 2020 annetulla asetuksella nro 106 (virallinen lehti nro 31, 1.4.2020).

(5) Lisäksi Bulgarian 7 päivänä elokuuta 2020 esittämässä pyynnössä mainitulla 3 päivänä heinäkuuta 2020 annetulla ministerineuvoston asetuksella nro 151[3] otettiin käyttöön toimenpide palkkatuen myöntämiseksi yrityksille, joiden tulot ovat covid-19:n leviämisen vuoksi supistuneet vähintään 20 prosenttia. Henkilöstön työllisyys on säilytettävä toimenpiteeseen osallistumisen aikana ja yhtä kauan sen jälkeen. Tukikelpoisille yrityksille myönnettävä kuukausittainen palkkatuki kattaa 60 prosenttia tuen kohteena olevien työntekijöiden bruttokuukausipalkasta (työnantajan sosiaaliturvamaksut mukaan luettuina).

(6) Bulgaria täyttää taloudellisen avun pyytämiselle asetuksen (EU) 2020/672 3 artiklassa asetetut edellytykset. Bulgaria on toimittanut komissiolle asiaankuuluvan näytön siitä, että toteutuneet ja suunnitellut julkiset menot ovat kasvaneet 511 000 000 euroa 1 päivästä helmikuuta 2020 covid-19:n leviämisen sosioekonomisten vaikutusten lieventämiseksi toteutettujen kansallisten toimenpiteiden johdosta. Kyseessä on äkillinen ja voimakas kasvu, sillä kyseiset uudet toimenpiteet kattavat huomattavan osan tai niiden on määrä kattaa huomattava osa Bulgarian yrityksistä ja työvoimasta.

(7) Komissio on asetuksen (EU) 2020/672 6 artiklaa noudattaen kuullut Bulgariaa ja varmistanut niiden toteutuneiden ja suunniteltujen julkisten menojen äkillisen ja voimakkaan kasvun, jotka liittyvät suoraan työajan lyhentämisjärjestelyihin ja vastaaviin toimenpiteisiin, joihin viitataan 7 päivänä elokuuta 2020 päivätyssä pyynnössä.

(8) Bulgarialle olisi sen vuoksi myönnettävä taloudellista apua maan auttamiseksi selviytymään covid-19:n leviämisen aiheuttaman talouden vakavan häiriön sosioekonomisista vaikutuksista.

(9) Tällä päätöksellä ei rajoiteta sisämarkkinoiden toiminnan vääristymiseen liittyvien mahdollisten menettelyjen, kuten Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 107 ja 108 artiklaan perustuvien menettelyjen, tuloksia. Sillä ei poisteta jäsenvaltioille SEUT-sopimuksen 108 artiklan nojalla kuuluvaa velvoitetta ilmoittaa komissiolle mahdollisista valtiontuista.

(10) Bulgarian olisi ilmoitettava komissiolle suunniteltujen julkisten menojen toteutumisesta säännöllisin väliajoin, jotta komissio voi arvioida, missä määrin Bulgaria on toteuttanut kyseiset menot.

(11) Tehtäessä päätös taloudellisen avun myöntämisestä on otettu huomioon Bulgarian tämänhetkiset ja odotettavissa olevat tarpeet sekä muiden jäsenvaltioiden asetuksen (EU) 2020/672 nojalla jo toimittamat tai suunnitteilla olevat taloudellisen avun pyynnöt yhdenvertaisen kohtelun, solidaarisuuden, oikeasuhteisuuden ja avoimuuden periaatteita noudattaen,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Bulgaria täyttää asetuksen (EU) 2020/672 3 artiklassa asetetut edellytykset.

2 artikla

1. Unioni asettaa Bulgarian saataville enintään 511 000 000 euron lainan. Lainan keskimääräinen enimmäismaturiteetti on 15 vuotta.

[3] Ministerineuvoston asetus nro 151, annettu 3 päivänä heinäkuuta 2020 (virallinen lehti nro 151, 7.7.2020).

2. Tällä päätöksellä myönnetyn taloudellisen avun saatavuusaika on 18 kuukautta päätöksen voimaantuloa seuraavasta päivästä lukien.

3. Komissio asettaa unionin taloudellisen avun Bulgarian saataville enintään kahdeksassa erässä. Kukin erä voidaan maksaa yhdessä tai useammassa osaerässä. Ensimmäisen erän osaerien maturiteetit voivat olla pidempiä kuin 1 kohdassa tarkoitettu keskimääräinen enimmäismaturiteetti. Tällöin seuraavien osaerien maturiteetit on asetettava niin, että 1 kohdassa tarkoitettu keskimääräinen enimmäismaturiteetti toteutuu, kun kaikki erät on maksettu.

4. Ensimmäinen erä maksetaan sen jälkeen, kun asetuksen (EU) 2020/672 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu lainasopimus on tullut voimaan.

5. Bulgaria maksaa asetuksen (EU) 2020/672 4 artiklassa tarkoitetut unionin rahoituskustannukset kunkin erän osalta sekä rahoituksesta unionille mahdollisesti aiheutuvat muut maksut, kulut ja menot.

6. Komissio päättää erien suuruudesta ja maksamisesta samoin kuin osaerien suuruudesta.

3 artikla

Bulgaria voi rahoittaa seuraavia toimenpiteitä:

a) yritysten palkkatuet, sellaisina kuin niistä säädetään 30 päivänä maaliskuuta 2020 annetussa ministerineuvoston asetuksessa nro 55;

b) yritysten palkkatuet, sellaisina kuin niistä säädetään 3 päivänä heinäkuuta 2020 annetussa ministerineuvoston asetuksessa nro 151.

4 artikla

Bulgarian on ilmoitettava suunniteltujen julkisten menojen toteutumisesta komissiolle viimeistään [*PÄIVÄYS: kuuden kuukauden kuluttua tämän päätöksen julkaisemisesta*] ja sen jälkeen kuuden kuukauden välein, kunnes kyseiset suunnitellut julkiset menot ovat toteutuneet täysimääräisinä.

5 artikla

Tämä päätös on osoitettu Bulgarian tasavallalle.

6 artikla

Tämä päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja